

بسمه تعالی

گزارش طرح بوم کلاس ۴/۱

دستان شهید جهان آرا

آموزگار: محمد لبافی

سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۴

مقدمه

طرح بوم چیست؟

طرح بوم که مخفف عبارت “**برنامه ویژه مدرسه**” می‌باشد، یک رویکرد نوین در آموزش و پرورش است. این طرح به منظور بهبود کیفیت آموزشی و ایجاد محیطی پویا و خلاق برای دانش‌آموزان طراحی شده است. هدف طرح بوم در مدارس به عنوان یک برنامه آموزشی، ارتقاء دانش و مهارت‌های دانش‌آموزان از طریق آموزش‌های تجربی و پروژه محور جذاب و انجام فعالیت‌های خلاقانه و کاربردی در کنار برنامه‌های درسی رسمی است. (مثال: برنامه‌هایی در جهت ارتقاء مهارت‌های زندگی همچون، آشپزی، نجاری، افزایش اعتماد به نفس و...) .

مدیریت، شورا و معلمان مدرسه می‌توانند بخشی از زمان تعیین شده جهت آموزش برنامه رسمی خود را با صلاحدید خود در جهت اجرای این طرح اختصاص دهند.

می‌توان گفت این بخش از مرحله ارزیابی تکمیلی در مشاغل کیفیت بخشی همانند **طرح درس** در مرحله **ارائه تدریس** ارزیابی تکمیلی دبیری و آموزگاری می‌باشد. طرح بوم باید بدون هیچ حاشیه‌ای با درنظر گرفتن **ساحت‌های ششگانه و ارزش‌های دینی، انقلابی و اخلاقی** ایجاد شود.

آشنایی با موضوعات طرح بوم

این طرح در سه حوزه اصلی موضوعات آموزشی، مهارت‌های آموزشی و فعالیت‌های میدانی سازماندهی می‌شود. به طور کلی، هر برنامه‌ای که به رشد دانش‌آموزان در **ساحت‌های ششگانه رشد و تربیت** کمک کند، می‌تواند در برنامه ویژه مدرسه گنجانده شود. ساحت‌های ششگانه عبارت اند از:

- رشد اعتقادی، دینی و اخلاقی
- رشد علمی و فناوریانه
- رشد سیاسی و اجتماعی
- رشد هنری و زیباشناختی
- رشد زیستی و بدنی
- رشد اقتصادی، حرفه‌ای و معیشتی

از جمله موضوعاتی که در مدارس قابلیت اجرا به عنوان برنامه ویژه را دارند و از آن‌ها به عنوان ایده برای طرح بوم مدارس می‌توان استفاده کرد عبارت اند از:

ایده‌های مرتبط با ساحت رشد اعتقادی ، عبادی و اخلاقی

- تقویت فرهنگ دینداری، ایثار و روحیه حماسه در جامعه
- افزایش معرفت در زمینه‌های اعتقادی، اخلاقی و عبادی
- ایجاد ساختارهای لازم برای تقویت و ترویج اخلاق اسلامی

- ترویج فرهنگ وفای به عهد، گذشت و مدارا در اجتماع
- ترویج فرهنگ صداقت و شفافیت در گفتار و رفتار دانش‌آموزان
- ترویج فرهنگ حیا و عفاف
- تقویت صداقت، مسئولیت‌پذیری و نظم در دانش‌آموزان

ایده‌های مرتبط با ساحت رشد علمی و فناوری

- تقویت فرهنگ تحقیق و پژوهش در دانش‌آموزان
- برقراری ارتباط سازنده با طبیعت از طریق شناخت و استفاده بهینه از آن
- مشارکت فعال در فعالیت‌های علمی منطقه‌ای، استانی و ملی
- توجه جدی به اهداف رفتاری در دروس مختلف و عملی‌سازی این رفتارها

ایده‌های مرتبط با ساحت رشد سیاسی و اجتماعی

- ارتقاء مهارت‌های زندگی اجتماعی در نوجوانان و جوانان
- ترویج فرهنگ مسئولیت‌پذیری و مشارکت اجتماعی
- افزایش اعتماد اجتماعی
- ترویج روحیه نظم و انضباط اجتماعی
- گسترش و ترویج پژوهش‌های دانش‌آموزی با محوریت بهبود آموزش جامعه و کشور
- تقویت فرهنگ ارتباط مؤثر با خانواده

ایده‌های مرتبط با ساحت هنری و زیبا شناختی

- تقویت حواس و قدرت تخیل در دانش‌آموزان
- آشنایی با جهان هستی و بیان آن از طریق هنر
- ترویج و اجرای فعالیت‌های هنری و فرهنگی در محیط مدرسه
- غنی‌سازی برنامه‌های مدرسه با ارائه فعالیت‌های فرهنگی و هنری
- آموزش روش‌های صحیح ارتباط بین فردی

ایده‌های مرتبط با ساحت رشد زیستی و بدنی

- تقویت سلامت جسمانی و تربیت بدنی
- ترویج فرهنگ اولویت دادن به پیشگیری به جای درمان

- ترویج فرهنگ حفظ و جلوگیری از آلودگی هوا و خاک
- آموزش روش‌های صحیح ارتباط بین فردی و اجتماعی
- ترویج فرهنگ ورزش همگانی
- تقویت ارتباط با خانواده و جامعه و احترام به والدین
- ترویج فرهنگ کاهش زباله و تفکیک مواد دورریز و استفاده کمتر از پلاستیک

ایده‌های مرتبط با ساخت رشد اقتصادی، حرفه‌ای و معیشتی

- تشویق دانش‌آموزان به کار و فعالیت
- ترویج و توسعه فرهنگ بهینه‌سازی و اصلاح الگوی مصرف
- ترویج و توسعه فرهنگ استفاده از کالای ایرانی
- گسترش و ترویج پژوهش‌های دانش‌آموزی با موضوع اقتصاد مقاومتی
- ترویج فرهنگ پس‌انداز در میان دانش‌آموزان

فعالیت‌های انجام شده در کلاس ۴/۱

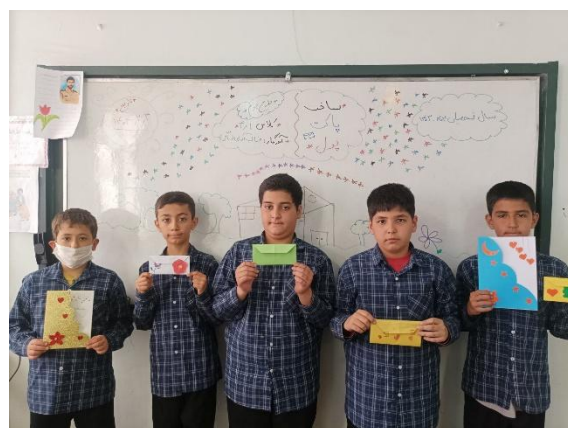
اینجانب محمد لبافی، آموزگار کلاس ۴/۱ دبستان شهید جهان آرا منطقه ۱۲ تهران، مرتبط با ساخت هنری و زیبا شناختی با کمک اولیا و دانش‌آموزان کلاس، فعالیت‌هایی را ارائه، و به مرحله اجرا رساندم. گزارش انجام این فعالیت‌ها همراه تصاویر آنها، در ادامه تشریح می‌شود:

فعالیت شماره ۱: ساخت پاکت پول و کارت پستال:

برنامه ویژه مدرسه			
منطقه: ۱۲ تهران	مدرسه: شهید جهان آرا	جنسیت: مرد	پایه: چهارم
عنوان برنامه	ساخت پاکت پول و کارت پستال		
منطق برنامه / ضرورت و بیان مسئله	با توجه به کم‌رنگ شدن مهارت‌های دست‌ورزی، خلاقیت و ارتباط عاطفی بین دانش‌آموزان، ضرورت دارد فعالیت‌هایی در کلاس اجرا شود که باعث تقویت مهارت‌های هنری، صبر، نظم، خلاقیت و ابراز احساسات در قالب‌های متفاوت شود. ساخت پاکت پول و کارت پستال راهی برای آموزش قدردانی، تقویت ارتباط با خانواده و دوستان و نیز ایجاد حس زیبایی‌شناسی است.		
اهداف برنامه	اهداف دانشی: • آشنایی با کاربردهای پاکت پول و کارت پستال • شناخت مناسب‌ها برای ارسال کارت تبریک یا هدیه اهداف مهارتی: • تقویت مهارت دست‌ورزی و کار با ابزارهای ساده مانند قیچی، چسب، کاغذ رنگی		

• تمرین طراحی و نوشتن پیام‌های محبت‌آمیز اهداف نگرشی: • تقویت روحیه مشارکت و همکاری در کلاس • افزایش حس احترام و محبت نسبت به دیگران	
دانش‌آموزان در یک فعالیت عملی گروهی و فردی، با استفاده از کاغذ رنگی، چسب، قیچی، مداد رنگی و وسایل تزئینی، ابتدا پاکت پول و سپس کارت پستال طراحی و تولید می‌کنند. در داخل کارت پستال، هر دانش‌آموز پیام محبت‌آمیزی برای یکی از اعضای خانواده یا دوستانش می‌نویسد.	محتوای برنامه (شرح فعالیت)
هدیه‌های آسمانی: احترام به والدین و دوستان فارسی: نوشتن متن کوتاه و پیام محبت‌آمیز هنر: کار با کاغذ، رنگ‌آمیزی و طراحی	موضوعات پشتیبان در برنامه درسی تجویزی
زمان اجرا: ۲ جلسه‌ی ۴۵ دقیقه‌ای • جلسه اول: ساخت پاکت پول • جلسه دوم: ساخت کارت پستال و نوشتن پیام	حجم زمانی و چگونگی زمانبندی اجرا
گروه مخاطب: دانش‌آموزان کلاس ۱/۴ نحوه اجرا: ابتدا آموزش به صورت جمعی، سپس فعالیت به صورت گروه‌های ۵ نفره و در مرحله پایانی کار فردی برای طراحی نهایی	گروه مخاطبان و نحوه انتخاب و اندازه گروه
کار گروهی و تقویت مهارت‌های اجتماعی تقویت مهارت نوشتاری و بیان احساسات رشد خلاقیت، صبر و تمرکز در انجام فعالیت هنری	فرصت های یادگیری
فضا: کلاس درس مواد و ابزار: کاغذ رنگی، قیچی، چسب، مداد رنگی، ماژیک، برچسب‌های تزئینی، خط‌کش منابع: نمونه کارت پستال و پاکت، فایل تصویری یا آموزش ساده توسط معلم	شرایط اجرا، فضا، مواد، منابع و امکانات و ابزارها و وسایل و تجهیزات مورد نیاز و.....
محمد لبافی، معلم پایه چهارم ابتدایی – کلاس ۱/۴	مجری و ارائه کننده برنامه
عملکرد مورد انتظار: • تولید پاکت پول و کارت پستال توسط همه‌ی دانش‌آموزان • نوشتن یک پیام محبت‌آمیز به زبان ساده • ابراز رضایت و شادی از انجام فعالیت هنری نحوه ارزشیابی: • مشاهده عملکرد عملی دانش‌آموز • بررسی خلاقیت در طراحی • ارزیابی پیام نوشته‌شده از نظر محتوا، احساس و نگارش • مشارکت فعال در کار گروهی	عملکرد مورد انتظار پس از اجرای برنامه و نحوه ارزشیابی

تصاویر انجام فعالیت فوق در کلاس:

فعالیت شماره ۲: ساخت جعبه کادویی:

برنامه ویژه مدرسه	
منطقه: ۱۲ تهران	مدرسه: شهید جهان آرا
جنسیت: مرد	پایه: چهارم
عنوان برنامه	ساخت جعبه کادویی
منطق برنامه / ضرورت و بیان مسئله	در دنیای امروز که بسیاری از هدایا به صورت آماده و بدون دخالت شخصی ارائه می‌شود، آموزش ساخت جعبه کادویی می‌تواند به رشد خلاقیت، افزایش ارزش معنوی هدیه، و تقویت مهارت‌های ظریف دست‌ورزی در دانش‌آموزان کمک کند. این فعالیت باعث می‌شود کودکان درک بهتری از اهمیت تلاش شخصی و محبت در هدیه دادن داشته باشند.
اهداف برنامه	اهداف دانشی: - آشنایی با مفهوم هدیه و اهمیت دادن از روی محبت - شناخت اجزای یک جعبه و چگونگی ساخت آن اهداف مهارتی: - توانایی ساخت یک جعبه ساده با استفاده از کاغذ یا مقوا - دقت در تا زدن، چسباندن و طراحی جعبه اهداف نگرشی: - تقویت حس محبت و احترام - یادگیری اهمیت وقت گذاشتن برای دیگران
محتوای برنامه (شرح فعالیت)	معلم ابتدا مراحل ساخت جعبه کادویی را به دانش‌آموزان نشان می‌دهد. سپس دانش‌آموزان با استفاده از مقوا، کاغذ رنگی، چسب و وسایل تزئینی، یک جعبه کوچک برای هدیه درست می‌کنند. در پایان، می‌توانند درون آن یادداشتی زیبا یا یک شی کوچک قرار دهند و آن را به یکی از عزیزان خود هدیه دهند.
موضوعات پشتیبان در برنامه درسی تجویزی	هدیه‌های آسمانی: محبت و نیکی به دیگران ریاضی: هندسه ساده (مکعب، تا زدن، اندازه‌گیری) هنر: طراحی و تزئین جعبه فارسی: نوشتن یک پیام محبت‌آمیز برای درون جعبه
حجم زمانی و چگونگی زمانبندی اجرا	زمان اجرا: ۲۰ جلسه‌ی ۴۵ دقیقه‌ای - جلسه اول: آموزش و ساخت جعبه - جلسه دوم: تزئین و قرار دادن پیام یا هدیه داخل آن
گروه مخاطبان و نحوه انتخاب و اندازه گروه	گروه مخاطب: دانش‌آموزان کلاس ۱/۴ روش اجرا: آموزش جمعی توسط معلم و سپس فعالیت فردی با نظارت و راهنمایی
فرصت‌های یادگیری	تقویت هماهنگی چشم و دست تمرین مهارت‌های ظریف حرکتی افزایش اعتماد به نفس از طریق ساخت یک اثر هنری شخصی ابراز محبت از طریق کار هنری

فضا: کلاس درس مواد و ابزار: مقوا، کاغذ رنگی، چسب، قیچی، مداد رنگی یا ماژیک، روبان یا برچسب تزئینی منابع: نمونه‌های آماده، فیلم کوتاه آموزشی یا الگوی چاپی جعبه	شرایط اجراء، فضا، مواد، منابع و امکانات و ابزارها و وسایل و تجهیزات مورد نیاز و.....
محمد لبافی، آموزگار پایه چهارم ابتدایی – کلاس ۱/۴	مجری و ارائه کننده برنامه
عملکرد مورد انتظار: • ساخت یک جعبه کادویی زیبا توسط هر دانش‌آموز • تزئین و شخصی‌سازی جعبه • نوشتن یک پیام محبت‌آمیز و قرار دادن آن در جعبه نحوه ارزشیابی: • مشاهده و بررسی مراحل ساخت جعبه • میزان خلاقیت در طراحی • مشارکت و علاقه‌مندی در روند کار • ارزش‌گذاری به محتوا و پیام داخل جعبه	عملکرد مورد انتظار پس از اجرای برنامه و نحوه ارزشیابی

تصاویر انجام فعالیت فوق در کلاس:

